

Apiaceae - I

Vít Grulich

Apiaceae

- listy střídavé
 - výjimečně vstřícné
- palisty chybějí
- výrazná pochva listy nejčastěji složené
 - zpeřené
 - i vícenásobně
 - řidčeji dlanité
- výjimečně jednoduché

Apiaceae

- květenství okolík
 - zpravidla složený
 - soubor listenů
 - obal + obalíček
 - řidčeji strboul
- květy cyklické
- stavěné podle čísla 5
- oboupohlavné
 - výjimečně jednopohlavné
- převážně aktinomorfní
 - zygomorfní jen paprskující květy na okraji okolíku

Apiaceae

- květní obaly rozlišené
- kalich volný
 - zpravidla nepatrný
 - zoubky
 - někdy chybí
- koruna volná
 - okrajové květy někdy paprskují

Apiaceae

- gyneceum cenokarpní, z 2 plodolistů
 - v každém plodolistu vždy jen 1 vajíčko
 - karpofor
- plod dvounažka
 - výrazné rozdíly ve stavbě plodů
 - siličné kanálky, křídla

Laserpitium latifolium

- listeny obalu početné
- lístky delší než široké
- hlavně *Bromion*

- v ČR roztroušeně
 - BK a ČS hojně

Laser trilobum

- listeny obalu 0–1
- lístky širší než delší
- *Quercion pubescenti-petraeae*

- v ČR velmi vzácně
 - Divácký les

Laser trilobum

Laserpitium latifolium

Laserpitium archangelica

- listeny obalu početné
- lodyhy hustě chlupaté
- mohutná rostlina

- vegetace v karech
- v ČR velmi vzácně
 - Hrubý Jeseník
 - zplaněle Svitavsko

Laserpitium archangelica

Laserpitium prutenicum

- listeny obalu početné
- lodyhy chlupaté
- lodyhy plné
- úkrojky řídké
- nemléčí

- *Molinion, Quercion*

- v ČR roztroušeně
– nížiny až podhůří

Peucedanum paluste

- listeny obalu početné
- lodyhy lysé
- lodyhy duté
- úkrojky husté
- mléčí

- *rašeliny, Alnion*

- v ČR roztroušeně
– nížiny až hory

Laserpitium prutenicum

Peucedanum palustre

Selinum carvifolia

- listeny obalu chybí
- lodyhy lysé
- lodyhy křídlaté
- špičky úkrojků bílé

• *Molinion, Quercion*

- v ČR hojně
– nížiny až podhůří

Silaum silaus

- listeny obalu chybí
- lodyhy lysé
- lodyhy oblé
- špičky úkrojků červené

• slatiny, nivní louky

- v ČR roztroušeně
– nížiny a pahorkatiny

Selinum carvifolia

Silaum silaus

Peucedanum alsaticum

- listeny obalu chybí
- květy žluté
- lodyhy vstřícně až přeslenitě větvené
- bohaté květenství

- stepní vegetace
 - snáší ruderalizaci, úhory
- v ČR jen v teplých oblastech
 - Čechy velmi vzácně
 - jižní Morava roztroušeně

Peucedanum alsaticum

Peucedanum cervaria

- listeny obalu početné
- květy bílé
- listy dvoubarevné
- úkrojky listů asymetrické
- lodyhy chudě větvené
 - terminální okolík
- *Bromion, Quercion*
- v ČR v nížinách až pahorkatinách

Peucedanum cervaria

Peucedanum oreoselinum

- listeny obalu početné
- květy bílé
- listy výrazně zalamované
- lodyhy chudě větvené
 - terminální okolík

- lemy, *Quercion*
- v ČR v nížinách až pahorkatinách
 - preferuje písky

Peucedanum oreoselinum

Peucedanum carvifolia

- listeny obalu chybí
- květy nažloutlé
- úkrojky listů velmi tenké
- lodyhy poněkud křivolaké

- lemy
- v ČR velmi vzácně
 - jen BK

Peucedanum carvifolia

Anthriscus

- obal není, obalíček je
- dvounažky kapkovité
 - bez žeber
- listy trojúhelníkovité
- úkrojky často jemné

Chaerophyllum

- obal není, obalíček je
- dvounažky krabičkovité
 - žebernaté
- listy různorodé
- úkrojky různorodé

Anthriscus sylvestris

- řapíky plné
- úkrojky žlábkovité
- plodných květů hodně

- hlavně ruderál

- v ČR velmi hojně

Anthriscus nitida

- řapíky duté
- úkrojky ploché
- plodných květů málo

- pobřežní křoviny, vlhké lesy

- v ČR lokálně
 - S Morava, SV Čechy
 - Šumava

Anthriscus sylvestris

Anthriscus nitida

Chaerophyllum aureum

- jako kerblík
- lodyhy štětinaté
- dvounažky krabičkovité
- kvete později než kerblíky

- ruderály, křoviny a lemy
- v západní části ČR
 - jinde jen přechodně

Chaerophyllum aureum

Myrrhis odoarta

- jako velký kerblík
- lodyhy i listy jemně chlupaté
- dvounažky velmi dlouhé
- voní po anýzu

- vlhké křoviny a lemy
- v ČR antropofyt
 - v Sudetech

Myrrhis odorata

Anthriscus caucalis

- lodyhy štětinaté
- smrdí po mrkvi
- dvounažky krátké
 - štětinaté

- ruderál

- v ČR vzácně
 - v teplých oblastech

Anthriscus cerefolium

- lodyhy lysé
- voní po anýzu
- dvounažky dlouhé
 - štětinaté
 - vzácně lysé

- ruderál

- v ČR roztroušeně
 - v teplých oblastech

Anthriscus cerefolium

Anthriscus caucalis

Chaerophyllum temulum

- lodyhy matné, štětinaté
 - pod nody ztloustlé
- spíše páchne
- korunní lístky lysé

- dubohabřiny

- v ČR hojně
 - v nížinách až pahorkatinách

Chaerophyllum hirsutum

- lodyhy lesklé, lysé
 - pod nody neztloustlé
- spíše voní
- korunní lístky chlupaté

- rašeliny, *Calthion*, olšiny

- v ČR hojně
 - v pahorkatinách až horách

Chaerophyllum temulum

Chaerophyllum hirsutum

Chaerophyllum bulbosum

- lodyhy dole štětinaté
- voní po mrkvi
- plody krabičky
 - hladké
- lemy vlhčích stanovišť
- v ČR roztroušeně
 - v nížinách až pahorkatinách

• *Conium maculatum*

- lodyhy lysé
- smrdí po myších
- plody krátké
 - se zvlněnými žebry
- ruderál
- v ČR roztroušeně
 - v teplých oblastech

Chaerophyllum bulbosum

Conium maculatum

Chaerophyllum aromaticum

- lodyhy chlupaté
- tmavozelené
- žilnatina červená
- plody krabičky

- ruderál

- v ČR hojně
 - hlavně ve východní polovině
 - v nížinách až podhůří

Aegopodium podagraria

- lodyhy lysé
- svěže zelené
- žilnatina zelená
- plody krátké

- ruderál

- v ČR velmi hojně
 - od nížin do hor

Chaerophyllum aromaticum

Aegopodium podagraria

